

Plán činností

environmentálnej výchovy

Školský rok: 2013/2014

Koordinátor: Ing. Martina Zgrajová

Plán environmentálnej výchovy

Plán práce environmentálnej výchovy vychádza z Plánu práce školy na školský rok 2013/2014, Koncepcie ENV a vzdelávania na všetkých stupňoch škôl v SR a v systéme celoživotného vzdelávania a na ňu nadväzujúceho Akčného plánu výchovy a vzdelávania k TUR v SR „Stratégie environmentálneho vzdelávania a výchovy na školách Slovenskej republiky a vo svete, zo vzdelávacích štandardov. Environmentálna výchova nie je predmet alebo vedná disciplína, ale proces vzdelávania a výchovy. Proces, v ktorom sa uplatňujú viaceré elementy:

- zvyšovanie uvedomenia,
- rozvoj schopností,
- získavanie poznatkov a pochopenie javov,
- objasnenie vzťahov a hodnôt,
- uskutočňovanie aktivít v prospech životného prostredia

Environmentálna výchova vo vzťahu k životnému prostrediu ako aj vzťahu k zdraviu človeka rieši tri základné problémy:

- environmentálne poznanie,
- environmentálnu uvedomelosť,
- environmentálne správanie a konanie

V procese jej optimalizácie a riešení nastolených problémov na školách a prostredí, v ktorom žijeme je nevyhnutné akceptovať základné princípy:

- učiť žiakov o životnom prostredí,
- vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia,
- vychovávať žiakov pre životné prostredie

Princípy sa stali pre nás výzvou, aby sa naši žiaci, pedagógovia, rodičia a široká verejnosť zapojili priamo do riešenia ekologických problémov v životnom prostredí a odhaľovali ich. Je to obrovský krok k utvoreniu ochranárskych postojov. Uvedomujeme si vždy a všade svoju zodpovednosť k životnému prostrediu – v záujme súčasnosti a budúcnosti.

Ciele a úlohy environmentálnej výchovy na škole:

- formovať a rozvíjať osobnostných kvalít, ktoré umožnia žiakom chrániť a zlepšovať životné prostredie
- rozvíjať vzťah k životnému prostrediu, naučiť sa zodpovednosti za svoje správanie voči prírode
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu, vnímaniu estetických hodnôt prostredia
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť, vyjadriť vlastný názor, písomnou i ústnou formou, zhromažďovať, triediť, analyzovať prezentovať údaje o prírode, životnom prostredí
- naučiť sa spoznávať a riešiť jednoduché problémy, klady a zápory jednotlivých riešení, pracovať s rôznymi zdrojmi informácií
- rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť žiakov, s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie k rozvoju osobnosti, zameranú najmä na vedenie žiakov k uvedomelej spotrebe zdrojov, na zdravé potraviny, čistú vodu, zvýšenie povedomia žiakov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia

V preventívno-výchovnej oblasti sústred'ovať pozornosť na:

- pôsobenie na žiakov na vyučovaní a triednických hodinách
- pravidelné sledovanie výchovno-vyučovacích výsledkov, dochádzky, eliminovať negatívne prvky v zárodku
- rozvíjanie záujmovej činnosti, zručností žiakov
- pohovory s rodičmi o výsledkoch práce žiakov
- spolupráca s odborníkmi v oblasti psychológie, zdravotníctva, polície (prednášky, besedy, semináre)
- kontakty na odborníkov v prípade potreby pre žiakov aj učiteľ'ov (špecializované pracoviská)

Cieľom environmentálnej výchovy je vychovávať a vzdelávať žiakov citlivých a vnímavých k problémom životného prostredia, schopných konať v prospech kvality života a životného prostredia a k ochrane svojho zdravia.

Obsah práce činností

- monitorovať fyzické a psychické zmeny v správaní žiakov
- pocit dôvery vo vyučujúcich pestovať u žiakov problémového alebo málo podnetného prostredia
- v preventívnych aktivitách spolupracovať s RZ, rodičmi, odborníkmi
- prispievať k tvorbe a výchove osobnosti dospelujúceho človeka aj poukazovaním na dobré stránky jeho charakteru
- tvoriť a udržiavať dobré medziľudské vzťahy v kolektíve detí
- viesť žiakov k snahe byť prosociálny a empatický, rozvíjať úctu človeka k človeku, pomoc v núdzi, pomoc zodpovednosti
- naučiť žiakov povedať nie negatívnym vplyvom okolia - k šikane, k týranu
- pri práci pokračovať v dodržiavaní týchto základných princípov - úzko spolupracovať s rodičmi, využívať princípy etickosti vo vzťahoch s okolím, využívať princíp vedeckosti, princíp primeranosti k veku, princíp dôvery voči žiakom a dospelým

Plán činnosti v priebehu celého školského roka 2013/2014

- šetrenie elektrickou energiou
- šetrenie vodou
- kvetinová výzdoba interiéru školy a starostlivosť o ňu
- pohybom ku zdraviu – športové dni
- zapojenie sa do výtvarných súťaží zameraných na environmentálnu tematiku
(zodpovední – pedagógovia výtvarnej výchovy)
- zapojenie sa do literárnych súťaží zameraných na environmentálnu tematiku
(zodpovední – pedagógovia slovenského jazyka a literatúry)
- zapojenie sa do projektov zameraných na rôzne oblasti environmentálnej výchovy
- celoročná súťaž o najkrajšie upravenú triedu –zdravý životný štýl
- aktualizácia nástenky k rôznym environmentálnym témam

Plán činnosti v jednotlivých mesiacoch (školský rok 2013/2014)

September – október

- čistenie a úprava okolia školy – zodpovední vyučujúci THD a TEV
- „Deň zdravia“ – deň športu
- 28. 09. - „Svetový deň mlieka na školách“ – beseda v rámci triednických hodín – zodpovední všetci vyučujúci, projekt „S mliekom dokážem divy“ (vytvorenie rôznych predmetov z mliečnych obalov- hračky, mestečká, zvieracie farmy, ...) – zodpovední vyučujúci VYV
- 04. 10. – „Svetový deň zvierat“, projekt – „Moje obľúbené zvieratko“ – zodpovední – všetci vyučujúci (slovenský jazyk – rozprávanie, básnička, výtvarná výchova)
- 12. 10. – „Svetový deň zraku“ – zodpovední – vyučujúci biológie
- 16. 10. – „Svetový deň výživy“ – beseda v rámci triednických hodín – zodpovední triedni učitelia
- „Naučme sa šetriť“ – nástenka, beseda a výzva žiakom všetkých tried na šetrné zaobchádzanie s vodou, elektrickou energiou a inými materiálmi

November – december

- 01. 12. – „Svetový deň AIDS“ – náučná prezentácia na hodinách biológie, nástenka
- 10.12. – „Deň ľudských práv“ – zodpovední vyučujúci etickej a občianskej výchovy
- 11. 12. – „Medzinárodný deň hôr“ - zodpovední – vyučujúci geografie
- „Vianočné aranžovanie“ – zachovanie tradícií, využívanie prírodného a odpadového materiálu pri skrášľovaní interiéru tried
- Zimné hry v prírode – zodpovední vyučujúci TEV

Január – február

- Rozmnožovanie sadeníc izbových rastlín v priestoroch školy – zodpovední vyučujúci THD
- Čistota a poriadok v triedach – zodpovední triedni učitelia
- „Pomoc a ochrana živočíchov“ – nástenka, beseda a výzva k starostlivosti o zvieratá počas zimy – zodpovední – všetci vyučujúci

- 02. 02. – „Svetový deň mokradí“ – mokrade ako významné biotopy vodného vtáctva, vodné vtáctvo žijúce na Slovensku – zodpovední – vyučujúci biológie a geografie

Marec – apríl

- 22. 03. – „Svetový deň vody“ - sledovať čistotu brehov potokov v blízkosti školy – zodpovední – vyučujúci biológie a geografie
- 01. 04. – „Medzinárodný deň vtáctva“ – ohrozené druhy vtákov – zodpovední – vyučujúci geografie a biológie
- Apríl – „Mesiac lesov“ – nástenka, „Les detskými očami“ – zodpovední – vyučujúci VYV, „Život v lese“ – slohová práca, zodpovední vyučujúci Slovenského jazyka
- 22. 04. – „Svetový deň zdravia, Deň narcisov“ – boj proti rakovine - beseda v rámci triednických hodín – zodpovední triedni učitelia
- Vychádzky zamerané na pozorovanie prvých jarých kvetov – zodpovední – vyučujúci biológie
- „Veľkonočné aranžovanie“ – zachovanie tradícií, využívanie prírodného a odpadového materiálu pri skrášľovaní interiéru tried

Máj – jún

- „Liečivé rastliny“ – nástenka, beseda o význame, účinku, zbere a sušení liečivých rastlín, spoznávanie v atlasoch a kľúčoch na určovanie rastlín, IKT, výroba herbárov – zodpovední – vyučujúci biológie
- 24. 05. – „Európsky deň národných a prírodných parkov“ – národné a prírodné parky Slovenska – zodpovední – vyučujúci geografie
- „MDD“ – organizácia športových a spoločenskovedných aktivít – zodpovední – všetci vyučujúci
- 05. 06. – „Svetový deň životného prostredia“ – nástenka, beseda v rámci triednických hodín – zodpovední triedni učitelia
- 08. 06. – „Svetový deň oceánov“ – referáty o oceánoch sveta – zodpovední – vyučujúci geografie
- Hry v prírode – zodpovední – vychovávateľky ŠKD a TV
- Zhodnotenie celoročnej práce, vyhodnotenie najaktívnejších žiakov

Metódy a formy práce environmentálnej výchovy

- uskutočňovať a dokumentovať priame pozorovanie životného prostredia v škole a v jej okolí,
- využívať zo školskej knižnice literárne diela, encyklopédie, vedecko-populárnu literatúru, videofilmy, DVD filmy, fotografické materiály, počítačové programy a internet,
- pracovať s príručkami,
- zapájať sa do tematických literárnych, výtvarných a vedomostných súťaží,
- na účelových cvičeniach prakticky aplikovať získané poznatky environmentálnej výchovy,
- organizovať výlety a exkurzie s využitím prírodných zaujímavosti danej oblasti,
- podporovať žiakov vo vytváraní plošných alebo priestorových projektov, umožniť im ich prezentáciu v triede na vyučovacích hodinách, na nástenkách, v triedach a na chodbách,
- pôsobiť na žiakov – využívať významné dni venované ochrane prírody a ochrane zdravia
- vysádzať zeleň v školskom areáli a pravidelne sa o ňu starať, hlavne na vyučovacích hodinách technickej výchovy,
- pravidelne sa starať a ošetrovať zeleň v triedach a spoločných priestoroch školy,

Poznámka:

Environmentálna výchova je súčasťou obsahu jednotlivých učebných predmetov v tematických výchovno – vzdelávacích plánov. Témy sú v súlade s odporúčanými témami MŠ SR v Environmentálnom minime schválenom 15. 04. 1996, záväznom pre všetkých učiteľov základných a stredných škôl. Obsah tém má byť primeraný k veku, má sledovať miestne podmienky a záujem žiakov, má byť v súlade s preberaným učivom. Environmentálna výchova sa vo veľkej miere využíva v mnohých vyučujúcich predmetoch ako aj protidrogová výchova.

Plán činností ENV bude v prípade potreby priebežne postupne aktualizovaný a dopĺňaný.